

Gestelde vragen aan energielcommissie:

Rob van Leeuwen: 06 5101 9027

rob.vanleeuwen@inholland.nl

1. Is nieuwe techniek wel betrouwbaar?

- De voorgestelde techniek is voor het grootste deel gebouwd uit al lang bestaande technieken, bijvoorbeeld zonnepanelen, hecopanelen en warmtepompen. De betrouwbaarheid van deze componenten is goed.
- Het samenbouwen van al deze componenten in de voorgestelde optie 3 is vernieuwend en voor kerken niet veel toegepast. De betrouwbaarheid van het geheel hangt in grote mate af van het ventilatiesysteem. Dit systeem wordt volledig gesimuleerd door een door de overheid als betrouwbaar beoordeeld software simulatie pakket.

2. Is er garantie op de voorgestelde techniek?

- De wettelijke garantie van 2 jaar is er op producten die geleverd worden.
- Wes22 geeft 5 jaar garantie. Deze is uit te breiden tot 30 jaar.

3. Is er wel een onafhankelijk advies?

- De berekeningen en simulaties worden gecontroleerd door een groot ingenieursbureau die gespecialiseerd is in energiebesparing, Valstar Simonis. (<https://www.valstar-simonis.nl/>)
- Het bestek dat gemaakt wordt mag vrij aanbesteed worden.
- Wes22 kan een leverancier zijn van bepaalde artikelen.

4. Zijn er meer opties mogelijk?

- Ja, al is het beperkt als je van het gas af wil. Het huidige stoomnet en bijbehorende aansluiting zijn beperkt. Hierdoor wordt het terug leveren van elektriciteit een probleem.
- Vanwege die beperking heeft de commissie aangegeven dat opslag van energie daarin de voorkeur heeft

5. Is de thermische “zout” accu al in gebruik?

- Ja, in het bedrijfsleven.
- Bij zwembaden en sporthal.

6. Dumava subsidie, is dit realistisch?

- Ja, het gebouw moet of 20% minder energie verbruiken of 3 energie labels omhoog gaan.

7. Wat zijn de kosten per voordeur?

- De kosten van het geheel zijn een vervelend punt, afgelopen jaar hebben we €60.000= uitgegeven aan energie en onderhoud. In het financieringsmodel hebben we per jaar €90.000,= nodig. Dat is per lid van de gemeente (800 leden als referentie) €37,50 per jaar meer dan we nu betalen. Per voordeur (350 voordeuren als referentie) is dit €85,= per jaar meer.
- De kosten bij optie 1 zullen snel hoger worden, daar we geen energiebelasting meer terugkrijgen in 2026 en ook een CO₂ belasting moeten gaan betalen.

8. Is 2% realistisch voor de financiering?

- De aanvraag voor de lening bij het grootboek is gedaan, daar is nog geen uitspraak over en wordt binnenkort verwacht. Het eventueel niet rondkrijgen van de financiering is een reden om het project te stoppen.

9. Hoeveel tijd kost het realiseren van het project?

- Dit is sterk afhankelijk van de gekozen optie. Optie 1 met 2 maanden, optie 3 minimaal 8 maanden. Uiteraard weegt mee hoe het is voorbereid en afgesproken.
- Voor de subsidie moet het binnen 3 jaar gerealiseerd zijn.

10. Zijn er in de toekomst nog mogelijkheden voor het aanvragen van de DUMAVA subsidie?

- Waarschijnlijk is er in 2025 weer een budget beschikbaar, dit is nog niet vastgesteld.
- Let op dat er maar 1x per adres een dumava subsidie mag worden aangevraagd.

11. Zijn de onderzoekskosten en de kosten voor de aanvraag mee te nemen in de subsidie?

- De kosten die met het onderzoeken gemeoid zijn inbegrepen in de subsidieaanvraag.
- De kosten voor het indienen van de aanvraag zijn inbegrepen.
- De kosten voor de nacontrole zijn ook meegenomen in de aanvraag.

12. Is de ionisatiemodule inbegrepen?

- De ionisatiemodule is niet direct meegenomen in de begroting, het kost ongeveer €26.000,=. Wellicht voegen we hem toe bij de aanvraag.
- Referentie projecten hiervoor zijn kerk West in Rijssen en de kerk in Nunspeet. Hier is Martin Emens koster.

13. Zijn er referentieprojecten die al in werking zijn met een dergelijk ventilatiesysteem?

- Het beoogde ventilatiesysteem is in gebruik bij 2 Duitse kerken en bij Rijssen Zuid. Ook de kerk en theologische school in Rotterdam hebben een deel van het systeem en dat is nu 5 jaar in gebruik.

14. Als er een component defect gaat en vervangen moet worden wat dan?

- We hebben hieraan gedacht, de apparatuur die we gaan gebruiken zijn componenten die eenvoudig uitwisselbaar zijn voor de gemiddelde installateur.
- Na 30 jaar is de infrastructuur nog prima intact en zullen er in de tijd diverse losse componenten uitgewisseld moeten worden zoals bijvoorbeeld een warmtepomp die aan het eind van zijn levenscyclus is. Deze investeringen zijn erg beperkt en dus goed te overzien. Daarnaast is het voorstel om in de loop der jaren een reservering te gaan opnemen in de begroting voor vervanging.

15. Wat als er door bliksem zaken defect gaan?

- Uiteraard is alles gezekeerd en zou het bij blikseminslag niet defect moeten gaan. Als er wat defect is dan hebben we een grote inslag in de kerk met wellicht veel schade en of brand.
- Bij defect van een component dan zal dit vervangen moeten worden.

16. Gaat het goed met eventueel vocht achter het zachtboard boven de kerk?

- Daar veranderd niets aan, het is nu droog voor zover als zichtbaar en dat zal dan ook zo blijven.

17. Is er asbest in de kerk?

- De kerk is 31 jaar geleden volledig asbestvrij gemaakt, dit waren vooral isolerende materialen. De complete kruipruimte is daarbij uitgezogen door een gespecialiseerd bedrijf.
- Voor er demontage is van oud leidingwerk zal er gelet moeten worden op oude pakkingen, wellicht asbesthoudend.

18. Wat als we de energetische verbetering niet halen?

- Als we voor een optie subsidie krijgen dan is dat gekoppeld aan de energetische verbetering die in de aanvraag is aangegeven. Die verbetering wordt gecontroleerd, als deze verbetering niet is bereikt dan moeten we de subsidie in zijn geheel terugbetalen. Bij een kleine afwijking zal hier vast over te onderhandelen zijn maar dat is dan een uitzondering op de regel.
- We hebben bij de aanvraag een marge genomen zodat het goed realiseerbaar is.

19. Zijn er posten onvoorzien meegenomen?

- Ja, voor elke post op de begroting is een post onvoorzien meegenomen.

20. Waarom moeten de kieren dichtgemaakt worden?

- Bij de ventilatie is het belangrijk dat we de warmte-energie terugwinnen uit de lucht. Als er lucht naar buiten lekt dan is dat een lek van directe warmte.
- De kunst is dat we zo min als mogelijk warme lucht laten opstijgen in de kerk, de afzuiging moet dit regelen. Zodat de lucht terugkomt in het warmte terugwin systeem.

21. Is de lucht slecht in de kerk en ventilatie noodzakelijk?

- Ja, in de kerkzaal is na metingen door de koster gebleken dat de luchtkwaliteit erg slecht is al voor het grote gebed. Zo slecht dat de meetwaarde aangeeft het gebouw te verlaten of te ventileren (rood).